

Sygn. akt III U 836/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Przemysłu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym :

Przewodniczący SSO Anna Kicman

Protokolant st. sekr. sądowy Katarzyna Maziarczyk - Kotwica

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2014 r. w Przemysłu

na rozprawie

sprawy T. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania T. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

z dnia 23 czerwca 2014 r., **znak:** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że ustala, iż kwota składek i kwota kapitału początkowego zaewidencjonowane na koncie wnioskodawcy T. K. po dniu 31 stycznia 2014 r., za który przeprowadzono ostatnią waloryzację, podlegają waloryzacji kwartalnej za IV kwartał 2013 r., powiększonej o kwoty uzyskane w wyniku poprzednich waloryzacji kwartalnych.

Sygn. akt III U 836/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 3 października 2014 r.

Decyzją z dnia 23 czerwca 2014 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. ustalił wysokość i podjął wypłatę emerytury wnioskodawcy T. K. od 1 czerwca 2014 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

W podstawie prawnej decyzji powołano ogólnie ustawę z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.).

Organ rentowy dokonał obliczenia wysokości emerytury w trzech wariantach:

1) Obliczono wysokość emerytury zgodnie z art. 53. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto: dotychczasową podstawę wymiaru świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 91,01%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 91,01 % przez kwotę bazową 3.191,93 zł wyniosła 2.904,98 zł.

Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił okresy składkowe

w wymiarze 39 lat, 1 miesiąc i 18 dni, tj. 469 miesięcy oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 2 lata, 5 miesięcy i 2 dni, tj. 29 miesięcy.

Po zmianie stażu pracy emerytura wyniosła 2.291,19 zł.

2) Obliczono wysokość emerytury zgodnie z art. 26. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia

na emeryturę. Kwota składki zewidencjonowana na koncie

z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 88.441,29 zł; kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła 437.294,76 zł; średnie dalsze trwanie życia – 256,40 miesięcy. Wysokość emerytury wyniosła 2.050,45 zł.

3) Obliczono wysokość emerytury zgodnie z art. 183. Wobec osiągnięcia wieku uprawniającego do emerytury w 2014 r. wysokość emerytury od 19 maja 2014 r. wyniosła 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej – 458,24 zł i 80 % emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej – 1.640,36 zł; a więc łącznie 2.098,60 zł.

Jednocześnie poinformowano, że wysokość emerytury obliczonej

w oparciu o art. 26 jest mniej korzystna niż wysokość emerytury obliczona

w oparciu o art. 183, w związku z tym Zakład podejmie wypłatę świadczenia korzystniejszego w kwocie 2.098,60 zł.

W dniu 27 czerwca 2014 r. wnioskodawca T. K. złożył odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej uchylenie.

Na uzasadnienie swojego stanowiska podał, że zaskarżona decyzja jest dla niego krzywdząca, ponieważ wniosek złożył w dniu 22 kwietnia 2014 r., gdyż chciał z dniem 19 maja 2014 r., tj. z osiągnięciem wieku emerytalnego przejść na emeryturę. Otrzymał pierwszą decyzję z dnia 2 czerwca 2014 r.

i jest ona korzystniejsza niż decyzja wydana w dniu 23 czerwca 2014 r.,

a wnioskodawca nie zgadza się z tą różnicą.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu ZUS wskazał, że zaskarżoną decyzją z dnia 23 czerwca 2014 r. ustalił wysokość emerytury i podjął jej wypłatę od 1 czerwca 2014 r., po tym jak wnioskodawca decyzją z dnia 2 czerwca 2014 r. nabył prawo do emerytury od 19 maja 2014 r. i rozwiązał stosunek pracy z dniem 11 czerwca 2014 r. Zaskarżona decyzja została wydana w związku z wnioskiem strony z dnia 12 czerwca 2014 r., którym przedłożył świadectwo pracy, z którego wynika fakt rozwiązania stosunku pracy. Wskazano, że

w przypadku, gdy organ rentowy ustala prawo do nowej emerytury dla osoby, która kontynuuje zatrudnienie w ramach stosunku pracy, nie jest znana data, od której przysługuje prawo do wypłaty emerytury. Decyzja

ta wówczas ma charakter zaliczkowy, co oznacza, że dopiero w momencie rozwiązania stosunku pracy (wniosek o podjęcie wypłaty), można ustalić datę, od której powinna zostać podjęta wypłata emerytury oraz ostateczne obliczenie wysokości emerytury na zasadach określonych w art. 26

tej ustawy. Wówczas to do czasu rozwiązania stosunku pracy, prawo

do emerytury ustala się w ten sposób, że w podstawie obliczenia świadczenia uwzględnia się kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne

(z uwzględnieniem ich waloryzacji), zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca kalendarzowego poprzedzającego miesiąc, od którego została przyznana emerytura oraz kwotę zwaloryzowanego kapitału początkowego. Takie obliczenie nie jest jednak obliczeniem ostatecznym. W niniejszej sprawie taka sytuacja miała miejsce. Wnioskodawca w dniu 22 kwietnia 2014 r. złożył wniosek o przyznanie emerytury, organ rentowy decyzją z dnia 2 czerwca 2014 r. ustalił to prawo od dnia 19 maja 2014 r., tj. od ukończenia wieku emerytalnego.

Następnie powołano treść przepisów art. 100 ust. 1, art. 103a, art. 129 ust. 1, art. 183 ust. 5, art. 26 ust. 1 i art. 25 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i wskazano, że waloryzację przeprowadza się

zgodnie z zasadami wynikającymi z art. 25 i art. 25a tej ustawy. Świadczenie wnioskodawcy zostało ustalone na dzień 19 maja 2014 r., tj. w II kwartale danego roku, więc ostatniej kwartalnej waloryzacji dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku. Waloryzacji kwartalnej podlega kwota składek zaewidencjonowanych ma ostatni dzień pierwszego miesiąca kwartału,

za który przeprowadzana jest waloryzacja, powiększona o kwoty uzyskane

w wyniku poprzednich waloryzacji kwartalnych. W momencie zatem przyznania prawa do tego świadczenia od dnia 19 maja 2014 r. wnioskodawca miał przeprowadzoną zarówno waloryzację roczną,

jak i kwartalną, dlatego że wysokość emerytury wyniosła 2.260,64 zł. Ponieważ wnioskodawca rozwiązał umowę o pracę w dniu 11 czerwca 2014 r., organ rentowy dokonał ostatecznego przeliczenia i podjęcia wypłaty emerytury od dnia 1 czerwca 2014 r., tj. od pierwszego dnia miesiąca,

w którym nastąpiło rozwiązanie umowy o pracę. Taki stan faktyczny spowodował, że składki i kapitał początkowy zostały ponownie zwaloryzowane jedynie wskaźnikiem waloryzacji za 2013 r., nie można było tutaj przeprowadzić waloryzacji kwartalnej, co też spowodowało obniżenie wysokości świadczenia. Waloryzacja kwartalna nie dotyczy osób, których emerytura zostaje ustalona w czerwcu danego roku, gdyż ich składki

i kapitał na dzień 1 czerwca zostały zwaloryzowane wskaźnikiem rocznym,

a więc za cały rok poprzedzający ustalenie emerytury. Osoby przechodzące na emeryturę w kwietniu lub maju danego roku, czyli w pozostałych miesiącach II kwartału, także mają zwaloryzowane składki za cały poprzedni rok, a to dzięki mechanizmowi waloryzacji kwartalnej, ponieważ w tym przypadku ostatniej waloryzacji kwartalnej dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku, a więc cały rok poprzedzający przejście na emeryturę objęty jest waloryzacją.

Zasadą jest waloryzacja roczna składek i kapitału początkowego na koncie przypadająca na każdy 1 czerwca, zaś w przypadku przechodzenia na emeryturę w pozostałych miesiącach, w których pozostanie tylko przy ostatniej waloryzacji rocznej skutkowałoby nieobjęciem waloryzacją określonych okresów (podzielonych na kwartały) i ci ubezpieczeni byłiby w sytuacji mniej korzystnej, od osób przechodzących na emeryturę bezpośrednio po waloryzacji w czerwcu, ustawodawca dodatkowo wprowadził waloryzację kwartalną, która oczywiście nie eliminuje wcześniej dokonanej waloryzacji rocznej. W sytuacji wnioskodawcy, gdyby rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło przed 1 czerwca, jego świadczenie podlegałoby także waloryzacji kwartalnej. Istotne zatem w sprawie ustalenia ostatecznej wysokości tej emerytury jest zawsze data wypłaty emerytury.

Sąd Okręgowy w Przemyślu ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca T. K., urodzony w dniu (...),

w dniu 22 kwietnia 2014 r. złożył wniosek o emeryturę, zaznaczając w nim, iż nadal pozostaje w stosunku pracy. Do wniosku dołączył dokumentację poświadczającą przebieg zatrudnienia, w tym m.in. świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 10 kwietnia 2014 r. wydane przez Przedsiębiorstwo (...), z którego wynikało, że jest on nadal zatrudniony w tym Przedsiębiorstwie od 2 stycznia 1980 r.

Decyzją z dnia 2 czerwca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od 19 maja 2014 r. tj. od osiągnięcia wieku emerytalnego.

Organ rentowy dokonał obliczenia wysokości emerytury w trzech wariantach:

1) Obliczono wysokość emerytury zgodnie z art. 53. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto: przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1978 r. do 1999 r. oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 91,01 %. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 91,01% przez kwotę bazową 3.191,93 zł wyniosła 2.904,98 zł. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 39 lat i 7 dni, tj. 468 miesięcy oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 2 lata, 4 miesiące i 22 dni, tj. 28 miesięcy. Wysokość emerytury wyniosła 2.286,23 zł.

2) Obliczono wysokość emerytury zgodnie z art. 26. Do obliczenia emerytury przyjęto kwotę składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, które ustalono na dzień osiągnięcia wieku emerytalnego. Kwota składki zaewidencjonowanej na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 96.692,80 zł; kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego – 481.293,62 zł; średnie dalsze trwanie życia – 256,40 miesięcy. Wysokość emerytury wyniosła 2.254,24 zł.

3) Obliczono wysokość emerytury zgodnie z art. 183. Wobec osiągnięcia wieku uprawniającego do emerytury w 2014 r. wysokość emerytury od 19 maja 2014 r. wyniosła 20 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej – 457,25 zł i 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej – 1.803,39 zł; a więc łącznie 2.260,64 zł.

Jednocześnie poinformowano, że wysokość emerytury obliczonej w oparciu o art. 26 jest mniej korzystna niż wysokość emerytury obliczona w oparciu o art. 183, w związku z tym Zakład podjąłby wypłatę świadczenia korzystniejszego w kwocie 2.260,64 zł. Wypłata emerytury podlega jednak zawieszeniu, gdyż wnioskodawca kontynuuje zatrudnienie. Ponadto z uwagi na to, że zgodnie z art. 25 ustawy emerytalnej podstawę obliczenia emerytury wskazanej w części II pkt 2, a więc obliczonej zgodnie z art. 26 stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, wysokość emerytury zostanie ustalona w ostatecznej kwocie z chwilą podjęcia wypłaty emerytury, tj. po rozwiązaniu stosunku pracy i zgłoszeniu wniosku o podjęcie wypłaty emerytury.

W dniu 12 czerwca 2014 r. wnioskodawca przedłożył w ZUS świadectwo pracy z dnia 11 czerwca 2014 r. wystawione przez Przedsiębiorstwo (...), z którego wynikało, że był on zatrudniony w tym Przedsiębiorstwie od 2 stycznia 1980 r. do 11 czerwca 2014 r., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku kierowca ruchu osobowego i kierowca – konduktor, i jednocześnie wniósł o odwieszenie emerytury.

Decyzją z dnia 23 czerwca 2014 r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. ustalił wysokość i podjął wypłatę emerytury wnioskodawcy T. K. od 1 czerwca 2014 r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Organ rentowy dokonał obliczenia wysokości emerytury w trzech wariantach:

1) Obliczono wysokość emerytury zgodnie z art. 53. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto: dotychczasową podstawę wymiaru świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 91,01%. Podstawa wymiaru obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 91,01 % przez kwotę bazową 3.191,93 zł wyniosła 2.904,98 zł. Do ustalenia wysokości emerytury Zakład uwzględnił okresy składkowe w wymiarze 39 lat, 1 miesiąc i 18 dni, tj. 469 miesięcy oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 2 lata, 5 miesięcy i 2 dni, tj. 29 miesięcy. Po zmianie stażu pracy emerytura wyniosła 2.291,19 zł.

2) Obliczono wysokość emerytury zgodnie z art. 26. Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitału początkowego z uwzględnieniem waloryzacji składek i kapitału początkowego zewidencjonowanych na koncie do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób

w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę. Kwota składki zewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła 88.441,29 zł; kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła 437.294,76 zł; średnie dalsze trwanie życia – 256,40 miesięcy. Wysokość emerytury wyniosła 2.050,45 zł.

3) Obliczono wysokość emerytury zgodnie z art. 183. Wobec osiągnięcia wieku uprawniającego do emerytury w 2014 r. wysokość emerytury od 19 maja 2014 r. wyniosła 20 % emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej – 458,24 zł i 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej – 1.640,36 zł; a więc łącznie 2.098,60 zł.

Jednocześnie poinformowano, że wysokość emerytury obliczonej w oparciu o art. 26 jest mniej korzystna niż wysokość emerytury obliczona w oparciu o art. 183, w związku z tym Zakład podejmie wypłatę świadczenia korzystniejszego w kwocie 2.098,60 zł.

Dowód – akta organu rentowego:

- wniosek o emeryturę z dnia 22.04.2014 r.,
- świadectwa pracy,
- decyzja ZUS z dnia 2.06.2014 r.,
- notatka służbowa z dnia 12.06.2014 r.,
- decyzja ZUS z dnia 23.06.2014 r.

Dokonując powyższych ustaleń Sąd oparł się w całości na dowodach z dokumentów zgromadzonych w aktach organu rentowych. Powyższy stan faktyczny wynika z dokumentów urzędowych i w zakresie podstawy faktycznej jest niesporny.

Sąd Okręgowy w Przemyślu zważył, co następuje:

Stosownie do treści art. 25 ust. 1, 3 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz. U.

z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) podstawę obliczenia emerytury, o której mowa

w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne,

z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych

na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Waloryzację składek przeprowadza się corocznie, od dnia 1 czerwca każdego roku, poczynając od waloryzacji za rok 2000, z uwzględnieniem

art. 25a. W wyniku przeprowadzonej waloryzacji stan konta nie może ulec obniżeniu (ust. 3).

Waloryzacji podlega kwota składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego na dzień 31 stycznia roku, za który jest przeprowadzana waloryzacja, powiększona o kwoty z tytułu przeprowadzonych waloryzacji (ust. 4).

Natomiast w myśl art. 25a ust. 1 przy ustalaniu wysokości emerytury kwota składek na ubezpieczenie emerytalne zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego po dniu 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią waloryzację, o której mowa w art. 25, jest waloryzowana kwartalnie.

W przypadku ustalania wysokości emerytury:

- 1) w pierwszym kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za trzeci kwartał poprzedniego roku;
- 2) w drugim kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku;
- 3) w trzecim kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za pierwszy kwartał danego roku;
- 4) w czwartym kwartale danego roku - ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za drugi kwartał danego roku (art. 25a ust. 2).

Waloryzacji kwartalnej podlega kwota składek zewidencjonowanych na ostatni dzień pierwszego miesiąca kwartału, za który przeprowadzana jest waloryzacja, powiększona o kwoty uzyskane w wyniku poprzednich waloryzacji kwartalnych (art. 25a ust. 3).

Natomiast waloryzację kapitału początkowego prowadzi się na podstawie art. 173 ust. 4, 5 i 5a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, który stanowi, iż pierwszej waloryzacji kapitału początkowego dokonuje się od dnia 1 czerwca 2000 r. przez pomnożenie tego kapitału wskaźnikiem wzrostu przeciętnego wynagrodzenia z 1999 r., pomniejszonego o naliczone i potrącone od ubezpieczonego składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i chorobowe, w stosunku do przeciętnego wynagrodzenia za 1998 r. Drugiej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2001 r. dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-5, 9 i 10 oraz w art. 25a, natomiast trzeciej waloryzacji przeprowadzanej od dnia 1 czerwca 2002 r. oraz kolejnych dokonuje się na zasadach określonych w art. 25 ust. 3-8 i 10 oraz w art. 25a.

Wskazać należy, iż waloryzacja roczna składek polega na pomnożeniu zaewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego składek emerytalnych na dzień 31 stycznia roku, za który jest przeprowadzana, przez wskaźnik waloryzacji, powiększona o kwotę przeprowadzonych już waloryzacji. Przeprowadzana jest od 1 czerwca każdego roku – corocznie.

Waloryzacje kapitału początkowego przeprowadzane są według wskaźników waloryzacji składek.

Natomiast zgodnie z art. 25a ustawy o emeryturach i rentach przy ustalaniu wysokości emerytury kwota składek na ubezpieczenie emerytalne zaewidencjonowanych po 31 stycznia roku, za który przeprowadzono ostatnią roczną waloryzację, jest waloryzowana kwartalnie.

Waloryzacja roczna ze swej natury ma zapewnić realność podstaw, od których zależy wysokość emerytury. Dlatego też waloryzacji dokonuje się przy zastosowaniu wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych (art. 25 ust. 6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Formuła corocznej waloryzacji składek ustalona w art. 25 ustawy podlega uszczegółowieniu w art. 25a poprzez odesłania zawarte w ust. 3 art. 25 („z uwzględnieniem art. 25a”). Przepis art. 25a ustawy pozostaje w relacji wynikowej do art. 25, zachowując przy tym charakter szczególnej regulacji waloryzacji dla potrzeb pierwotnego ustalenia wysokości emerytury (w dalszym czasie waloryzowana będzie już emerytura, a nie jej podstawa). Przepis art. 25a ustawy wprowadza waloryzację kwartalną dla osób przechodzących na emeryturę, tak aby stan ich konta uwzględniał przyrost przypisu składek przypadających po ostatniej waloryzacji rocznej dokonanej w trybie art. 25 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Przepis ust. 2 art. 25a ustawy precyzyjnie ustala mechanizm ostatniej kwartalnej waloryzacji w zależności od terminu kwartalnego ustalania wysokości emerytury. Treść pkt 2 ust. 2 art. 25a ustawy nie pozostawia wątpliwości, iż w przypadku ustalania wysokości emerytury w drugim kwartale 2011 r. – ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku, co przesądza o stosowaniu trybu waloryzacji kwartalnej oraz o wysokości ostatniego wskaźnika waloryzacyjnego /por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie

z dnia 30 stycznia 2013 r., III AUa 1068/12/.

Istota sporu sprowadza się do stwierdzenia, czy ustalając wysokość emerytury w czerwcu, ostatniej waloryzacji składek oraz kapitału początkowego dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku według zasad opisanych w art. 25a ustawy o emeryturach i rentach z FUS

przy przyjęciu kwartalnych wskaźników waloryzacyjnych za cztery kwartały 2013 r., czy też wyłącznie według zasad opisanych w art. 25 cyt. ustawy przyjmując, iż zostały w dniu 1 czerwca 2011 r. zwaloryzowane wskaźnikami waloryzacji rocznej za 2013 r.

Organ rentowy stoi na stanowisku, że ponieważ wnioskodawca rozwiązał umowę o pracę w dniu 11 czerwca 2014 r., dokonano ostatecznego przeliczenia i podjęcia wypłaty emerytury od dnia 1 czerwca 2014 r.,

tj. od pierwszego dnia miesiąca, w którym nastąpiło rozwiązanie umowy

o pracę. Taki stan faktyczny spowodował, że składki i kapitał początkowy zostały ponownie zwaloryzowane jedynie wskaźnikami waloryzacji za 2013 r., nie można było tutaj przeprowadzić waloryzacji kwartalnej, co też spowodowało obniżenie wysokości świadczenia. Waloryzacja kwartalna nie dotyczy osób, których emerytura zostaje ustalona w czerwcu danego roku, gdyż ich składki i kapitał na dzień 1 czerwca zostały zwaloryzowane wskaźnikami rocznym, a więc za cały poprzedni rok, a to dzięki mechanizmowi waloryzacji kwartalnej, ponieważ w tym przypadku ostatniej waloryzacji kwartalnej dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku,

a więc cały rok poprzedzający przejście na emeryturę objęty jest waloryzacją. Zasadą jest waloryzacja roczna składek i kapitału początkowego na koncie przypadająca na każdy 1 czerwca, zaś w przypadku przechodzenia

na emeryturę w pozostałych miesiącach, w których pozostanie tylko

przy ostatniej waloryzacji rocznej skutkowałoby nieobjęciem waloryzacją określonych okresów (podzielonych na kwartały) i ci ubezpieczeni byłiby

w sytuacji mniej korzystnej, od osób przechodzących na emeryturę bezpośrednio po waloryzacji w czerwcu, ustawodawca dodatkowo wprowadził waloryzację kwartalną, która oczywiście nie eliminuje wcześniej dokonanej waloryzacji rocznej. W sytuacji wnioskodawcy, gdyby rozwiązanie stosunku pracy nastąpiło przed 1 czerwca, jego świadczenie podlegałoby także waloryzacji kwartalnej.

Podnieść należy jednak, że wprowadzając zmianę w sposobie waloryzacji, wolą ustawodawcy była zmiana częstotliwości waloryzacji składek dla osób przechodzących na emeryturę tak, aby stan ich konta uwzględniał przyrost przypisu składek przypadających po ostatniej waloryzacji rocznej. Jednoznacznie wskazano, że w przypadku ustalania wysokości emerytury w drugim kwartale danego roku – ostatniej kwartalnej waloryzacji składek dokonuje się za czwarty kwartał poprzedniego roku, uściślając, iż waloryzacji kwartalnej podlega kwota składek zewidencjonowanych na ostatni dzień pierwszego miesiąca kwartału,

za który przeprowadzana jest waloryzacja, powiększona o kwoty uzyskane

w wyniku poprzednich waloryzacji kwartalnych. Tym samym podany został mechanizm obliczenia waloryzacji, pomiędzy wskazaną w art. 25a ust. 2 ostatnią kwartalną waloryzacją, a ostatnią waloryzacją roczną. Punktem wyjścia winien być zatem kwartał wskazany w cyt. wyżej przepisie

i dokonana waloryzacja kwartalna, powiększona o kwoty uzyskane w wyniku poprzednich waloryzacji kwartalnych.

Ponadto należy podkreślić, mając na uwadze rozważania Sądu Apelacyjnego zawarte w już wyżej cytowanym wyroku z dnia 30 stycznia 2013 r., który zapadł na tle podobnego stanu faktycznego, że gdyby przyjąć za organem rentowym, iż podstawa obliczenia należnej emerytury została zwaloryzowana w dniu 1 czerwca 2014 r. rocznym wskaźnikiem waloryzacyjnym za 2013 r., to przy kontrowersyjności co do legalności takiego postąpienia wówczas: waloryzacji podlegałaby tylko kwota zewidencjonowana na koncie ubezpieczonego na dzień 31 stycznia 2014 r.; jaki tryb rekompensaty wówczas należałoby zastosować za czas od 31 stycznia do 1 czerwca 2014 r.; taka praktyka waloryzacyjna prowadziłaby

do niedopuszczalnego zróżnicowania sposobu ustalenia wysokości emerytury w trakcie jednego kwartału (odrębnego ustalania wysokości emerytury

w czerwcu każdego roku), ze skutkiem w postaci nierównego traktowania wszystkich ubezpieczonych (art. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych); reguły równości i niedyskryminowania stron stosunku ubezpieczenia społecznego (art. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych) mogą tu być przywołane jako zasady współżycia społecznego w ocenie decyzyjności organu rentowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2009 r., II UK 138/09).

Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 22 sierpnia 2012 r., sygn. akt III AUa 325/12, w podobnym stanie faktycznym przyjął, że przepisy art. 25 i 25a ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie naruszają zasad równości wobec prawa oraz państwa prawa, albowiem jedynie różnicują sytuację prawną osób pobierających świadczenia z ubezpieczenia społecznego w zależności od długości opłacania składki na te ubezpieczenia, co jest cechą relewantną i dopuszczalne jest takie zróżnicowanie, przy czym nie jest to niezgodne z art. 32 Konstytucji RP. W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia podkreślono też, że wprawdzie przepisy art. 25 i art. 25a ustawy ustalają w stosunku do określonych grup świadczeniobiorców różną metodę waloryzacji, jednak tylko do jednego roku poprzedzającego nabycie prawa do emerytury i przy tym zachowują to samo założenie stabilnej wartości ekonomicznej otrzymywanych świadczeń. Istota waloryzacji przystosowującej wartość świadczeń emerytalno-rentowych do spadku siły nabywczej pieniądza nie jest naruszana.

Mając na uwadze te wszystkie okoliczności, na mocy powołanych wyżej przepisów w związku z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji wyroku.